

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់កសិករកម្ពុជា
ពីវេទិកាកសិករថ្នាក់ជាតិលើកទី៥ ក្រោមប្រធានបទ

“ រួមគ្នាពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចកសិករខ្នាតតូច តាមរយៈការអន្តរាគមន៍ទីផ្សារ និងការអនុវត្ត
កសិកម្មធននៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ”

សាលសហសិក្សា នៃវិទ្យាស្ថានបច្ចេកទេសកម្ពុជា ថ្ងៃទី ៤-៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤

យើងទាំងអស់គ្នា ជាកសិករ និងជាតំណាងសហគមន៍កសិករ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សូមផ្ញើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីក្តីបារម្ភ និងតម្រូវការចាំបាច់ និងសំណូមពររបស់កសិករកម្ពុជា ជូនចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អង្គការជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាដែលពាក់ព័ន្ធ ។ គោលបំណងនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍នេះ ដើម្បីទាញការយកចិត្តទុកដាក់ បន្ថែមទៀតពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានាដើម្បីជួយដោះស្រាយ និងគាំទ្រដល់កសិករកម្ពុជាអោយកាន់តែមានជីវភាព និងភាពធន់កាន់តែល្អប្រសើរ ឡើងថែមទៀត។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាប្រទេសកសិកម្មដែលមានប្រជាជនប្រមាណ៨០ភាគរយ ជាកសិករពីងផ្នែកលើវិស័យកសិកម្ម។ ក្រោយពីការបញ្ចប់សង្គ្រាមដ៏វែងវែងខ្មែរ និងខ្មែរ រហូតដល់ពេលនេះ កម្ពុជាកំពុងដើរលើផ្លូវនៃរបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី ប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅដោយសុខសន្តិភាពហើយសេដ្ឋកិច្ចមានការរីកចម្រើនឲ្យកត់សម្គាល់ ផលិតកម្មកសិកម្ម ពិសេសដំណាំស្រូវតែងតែផលិតលើសពីតម្រូវការជារៀងរាល់ឆ្នាំនៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិក៏ប៉ុន្តែនៅកម្រិតគ្រួសារប្រជា កសិករយើងមួយចំនួន ជាពិសេសកសិករកសិករខ្នាតតូចកំពុងជួបប្រទះនូវបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា បញ្ហាទីផ្សារ ផលិតផលកសិកម្ម តម្លៃផលិតផលកសិកម្មទាប និងមិនទៀងទាត់ ការខូចខាតផលដំណាំដែលបណ្តាលមកពី ឥទ្ធិពលនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជាភាពរាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ រដូវកាលមិនទៀងទាត់ ការអនុវត្តបច្ចេកទេស ថ្មីទៅលើវិស័យកសិកម្មដើម្បីបន្ស៊ាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅមានកម្រិត ផ្ទៃដីផលិតកម្មកសិកម្មសម្រាប់ចិញ្ចឹមគ្រួសារមានទំហំតូច កង្វះហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធ ធារា សាស្ត្ររងសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម កង្វះការទទួលបាននូវឥណទានសមស្របសម្រាប់អភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម ជាដើម។ បញ្ហាទាំងនេះបានបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅ របស់ប្រជាពលរដ្ឋងាយរងគ្រោះ ជា ពិសេសកសិករខ្នាតតូចដែលបាននិងកំពុងពីងផ្នែកទាំងស្រុងទៅលើវិស័យកសិកម្ម ដោយត្រូវបង្ខំចិត្តធ្វើចំណាកស្រុក ដើម្បីស្វែងរកការងារនៅទីក្រុង ឬទៅក្រៅប្រទេស។

អាស្រ័យហេតុនេះ យើង សូមអំពាវនាវដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អង្គការអន្តរជាតិ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា បន្តការគាំទ្រដល់កសិករ ពិសេសកសិករខ្នាតតូច តាមសំណូមពរ ដូចខាងក្រោម៖

១. ចំពោះអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអង្គការអន្តរជាតិ

- បង្កើនការគាំទ្រសហគមន៍កសិករនូវបច្ចេកទេសកសិកម្មបន្សុំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុប្រកបដោយនិរន្តរភាព
- ជួយបណ្តុះបណ្តាលដល់កសិករពីទីផ្សារកសិផល និងការចែករំលែកព័ត៌មានទីផ្សារដល់សហគមន៍កសិករ
- បន្ត និង បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយពីផលប៉ះពាល់នៃថ្នាំកសិកម្ម ដល់កសិករអោយបានទូលំទូលាយថែមទៀត
- បន្តជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់កសិករក្នុងការអនុវត្តកសិកម្មសរីរាង្គ

២. ចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងស្ថាប័នជាតិ:

- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គួរជួយបង្កើនការបណ្តុះបណ្តាលពីបច្ចេកទេសកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព ជាពិសេសបច្ចេកទេសបន្សុំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលអាចជួយបង្កើនផលិតកម្មកសិកម្ម ។
- ជួយដោះស្រាយផ្តល់ដីសម្បទានសង្គមកិច្ចជាពិសេសដីសម្រាប់ធ្វើកសិកម្មដល់កសិករខ្នាតតូច ដើម្បីមានឱកាសបង្កើនប្រាក់ចំណូលនិងជីវភាពល្អប្រសើរ។
- ជួយបង្កើនការសាងសង់ប្រព័ន្ធ ធារាសាស្ត្រ (ប្រឡាយ អាងស្តុកទឹក) ខ្នាតតូច និងមធ្យម ដល់សហគមន៍កសិករ។
- គួរបន្ថែមការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយអោយបានទូលំទូលាយ ដល់កសិករនូវពូជដែលមានទិន្នផលខ្ពស់ មានតម្លៃទីផ្សារ និងធន់នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- ជួយត្រួតពិនិត្យឲ្យបានតឹងតែងចំពោះក្រុមហ៊ុនដែលផលិតពូជ ដើម្បីគោរពស្តង់ដារពូជមុនពេលដាក់លក់នៅលើទីផ្សារ ជាមួយនឹង តម្លៃសមរម្យ។
- បង្កើនការត្រួតពិនិត្យ គ្រប់គ្រងសម្ភារកសិកម្ម ជាពិសេសថ្នាំកសិកម្មដែលហាមឃាត់ និងមានគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងដល់សុខភាព ជាពិសេសសុខភាពកុមារ និងប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន ។
- ជួយស្វែងរក និងផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាបជាងមួយភាគរយក្នុងមួយខែ (១%) ដល់កសិករ ជាពិសេសកសិករខ្នាតតូច ដើម្បីធ្វើការវិនិយោគលើការចិញ្ចឹមសត្វ និងការដាំដុះ។
- គួរបង្កើនការស្វែងរកទីផ្សារកសិផល ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។
- បន្តជួយគាំទ្រ និងបង្កើនសមត្ថភាពដល់សហគមន៍កសិករក្នុងចូលរួមគ្រប់គ្រងខ្សែសង្វាក់ផលិតកម្មកសិកម្មស្បៀង ពីការផលិតការកែច្នៃ (ឧទាហរណ៍ រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវសហគមន៍) រហូតដល់ទីផ្សារក្នុងស្រុក និង នាំចេញ ដើម្បីទទួលបានតម្លៃបន្ថែម។

- គួរជួយផ្តល់សេវាកម្មធានារ៉ាប់រងកសិដ្ឋានកសិកម្ម ផ្តល់ការឧបត្ថម្ភធនពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ និងតម្លៃកសិផលធ្លាក់ចុះ។
- ជួយបញ្ចុះតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈ និងធាតុចូលកសិកម្មផ្សេងទៀតឲ្យមានតម្លៃសមរម្យដើម្បីឲ្យកសិករអាចយកទៅធ្វើកសិកម្មបាន។
- បង្កើនកិច្ចសហការផ្តល់ព័ត៌មានព្យាករណ៍អាកាសធាតុសំរាប់វិស័យកសិកម្ម និងប្រព័ន្ធជូនដំណឹងជាមុន ជាពិសេសទឹកជំនន់ ឲ្យបានទាន់ពេលវេលា មានភាពសុក្រិតខ្ពស់ និងងាយយល់។
- ជួយគាំទ្រលើកទឹកចិត្ត និងបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមដល់យុវជនដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សាអោយក្លាយជាសហគ្រិនកសិកម្ម រួមចំណែកបង្កើនផលិតកម្មសុវត្ថិភាពស្បៀងអាហារ និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍កសិករ។

២.ចំពោះវិស័យឯកជន និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនានា:

- ស្រាវជ្រាវរកពូជស្រូវ ដំណាំដែលមានទិន្នផលខ្ពស់ និងត្រូវតាមស្តង់ដារនាំចេញ មានរយៈពេលខ្លី និងធន់ទ្រាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
- ផ្តល់កម្ចីដែលមានអត្រាការប្រាក់ទាបជាង ១ភាគរយ
- ក្រុមហ៊ុនជួយសហការជាមួយកសិករ ស្វែងរកទីផ្សារផលិតផលដល់កសិករ
- ក្រុមហ៊ុនត្រូវផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈ និងឧបករណ៍កសិកម្មដែលមានគុណភាពខ្ពស់ និងមានតម្លៃសមស្រប

ជារួម យើងខ្ញុំសូមសំណូមពរដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្រុមហ៊ុននានានិងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ បន្តនិងបង្កើនការចូលរួមគាំទ្រដល់សហគមន៍កសិករ ជាពិសេសកសិករខ្នាតតូច ដើម្បីមានលទ្ធភាពអាចបង្កើនផលិតកម្មកសិកម្ម និងទទួលបានទីផ្សារសមស្រប ដើម្បីសំដៅបង្កើនប្រាក់ចំណូល ចូលរួមកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបង្កើនជីវភាពរស់នៅឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរ។